

Interpellationssvar

2023-08-28

Skydd av Tingstäde träsk och betydelsen av träsket för Visbys

Vattenförsörjning

Interpellation nr 1 till Tekniska nämndens ordförande Mariette Nicander av Karin Gardell (MP) besvarades på Regionfullmäktiges möte den 24 april. Under detta möte ställdes ytterligare frågor inom ämnet men eftersom dessa inte var föranmälda och beredda besvarades dessa via mail den 16 juni.

Vid Regionfullmäktiges sammanträde i juni återkom frågorna genom en ny interpellation nr 2 av Karin Gardell (MP). Frågor och svar enligt nedan.

1. Hur har det sett ut de senaste 5 åren, hur stor del av Visbys vattenbehov har ombesörjts av vatten från Tingstäde?

2018: 45%

2019: 48%

2020: 48%

2021: 44%

2022: 53%

Att det är betydlig mera 2022 är huvudsakligen för att avdelningen har ändrat "tillverkningsätt". Vi använder verket mycket mera vintertid än tidigare för att ge våra grundvattentäkter möjlighet att återhämta sig.

2. Hur kan denna vattenvolym ersättas om något orsakar skada på vattnets kvalitet eller kvantitet?
Det kan den inte idag, det är därför Visby vattenförsörjning är ett viktigt projekt. Vattenförsörjningen måste vara driftsäker (ja), redundans (nej), robust (delvis) och resilient (nej).

Kommentar:t kvaliteten är idag inte lätt att rena pga mycket organiskt material, det är med andra ord en dålig vattenkvalitet i träsket ur produktionssynpunkt.

3. I ett akut men troligtvis kortvarigt läge?

Beror på vilken årstid.

Grundvattentäkterna kan försörja Visbys "året om boende"!

Slutar verket i Tingstäde att fungera under sommartid, så klara vi också att försörja kortare tid och ev. med restriktioner.

4. I ett akut läge men troligtvis med en permanent skada?

Samma som under punkt 2.

Idag finns ingen ersättning, därav projektet Visby vattenförsörjning

Tingstäde vattenskyddsområde bildades år 2006. Skyddsområdet gäller både Tingstäde träsk och några grundvattentäkter.

Tiden efter 2006 har vi fått uppleva klimatförändringar med värme och torka. Vi har också en kalkbrytning som utvidgar sin verksamhet i närhet till Tingstäde träsk. Och Träsket är delvis grundvattenmatat. I MÖD Dom M 1579-20 framför Naturvårdsverket, Länsstyrelsen SGU och Naturskyddsföreningen på Gotland att täktverksamheten kan påverka eller påverkar Tingstäde träsk.

5. Anser Tekniska nämnden att det finns skäl att se över vattenskyddsområdesföreskrifterna pga nya omständigheter som inte var aktuella 2006?

Vattenskyddet anger vilket område som ingen förändring får ske som kan skada skyddet. Förändrad verksamhet utanför skyddet föranleder ingen översyn av skyddet. Däremot kan klimatvariationerna/förändringarna göra att vi ser över skyddets område, men det är inget som vi har planerat.

6. Vilka prioriteradelösningsförslag finns för Visby's framtida vattenförsörjning som helt utesluter Tingstäde träsk?

Vi har precis i dagarna haft en workshop med underlag för att göra en multikriterieanalys. I den analysen jobbar vi med kvantitet år 2100 och förbrukning 100 l/p/d. Samtidigt ska RG kunna distribuera dricksvatten om en vattentäkt slås ut. Vi ska analysera vilket tillskottsalternativ som blir bäst ur definierade kriterier. Vi ser på:

- mera grundvatten
- infiltration / våtmarker
- lagring (kalkbrott, träsk och "lantbruksdammar")
- cirkulation (använda gråvatten och/eller renat spillvatten)
- avsaltning

Analysen beräknas ta 12 månader.

Mariette Nicander (M)
Tekniska nämndens ordförande